

551 82 Jönköping

Växtregelenheten
Anne-Charlott Franzén

Beslut

Datum
2024-12-19

Diarienummer
4.7.17-19905/2024

Kategorier för ekologiskt växtförökningsmaterial år 2025

Jordbruksverkets beslut

Jordbruksverket beslutar att

- kategorierna Inget undantag och Individuellt undantag för år 2025 omfattar de arter eller grödor och sorter som redovisas i bilagorna ”Inget undantag och Individuellt undantag för lantbruksgrödor år 2025” och ”Inget undantag och Individuellt undantag för trädgårdsgrödor och plantor år 2025”, och
- kategorin Generellt undantag för år 2025 omfattar de arter eller grödor som redovisas i bilagan ”Generellt undantag år 2025”. Generellt undantag omfattar även arter eller grödor i databasen OrganicXseeds (OXS) för vilka grödgrupp och kategori saknas samt arter eller grödor som inte finns i databasen. Information om begränsningar och regler gällande kategorin Generellt undantag finns nedan under rubriken Övriga upplysningar.

Jordbruksverket kan ompröva beslutet om tillgången på växtförökningsmaterial förändras när det gäller lantbruksarter avsedda för sådd på hösten, samt lantbruks- och trädgårdsarter avsedda för sättning och plantering på hösten.

Beslutet gäller från och med den 1 januari 2025 till och med den 31 december 2025.

Beskrivning av ärendet

Fram till och med den 20 oktober 2025 har företag som saluför ekologiskt växtförökningsmaterial till yrkesodlare i Sverige registrerat tillgängligt växtförökningsmaterial av arter och sorter avsedda för sådd, sättning och plantering på våren i OXS. Företagen har även registrerat visst växtförökningsmaterial för höstsäsongen 2025.

I Jordbruksverkets referensgrupper för utveckling av ekologiskt växtförökningsmaterial har vi bedömt tillgången på växtförökningsmaterial inför

vårsäsongen samt tagit fram grödgrupper för 2025. I referensgrupperna ingår utsädesföretag, representanter för odlare och branschorganisationer.

Motivering

Jordbruksverket ska årligen fatta beslut om vilka arter eller sorter som finns i en sådan omfattning av de lämpligaste sorterna i en grödgrupp att utbudet täcker efterfrågan för hela kalenderåret och som ska ingå i kategorin Inget undantag. Vi har gjort bedömningen att tillgången av utsäde och ett stort utbud av sorter gör att höstvet (*Triticum aestivum* L.) omfattas av kategorin Inget undantag.

Växtförökningsmaterial som omfattas av regler som ställer krav på att ekologiska odlare endast får använda ekologisk växtförökningsmaterial registreras också i kategorin Inget undantag i OXS. Detta gäller frö som används till produktion av groddar, fröplantor och vissa växter som förökas vegetativt.

Vi ska även årligen fatta beslut om generellt undantag för de arter eller sorter som inte är registrerade i databasen OXS. För de arter och grödgrupper som anges i bilagan "Generellt undantag 2025" har inget växtförökningsmaterial registrerats för 2025. Dessa ska därför omfattas av ett generellt undantag. Eftersom det kan förekomma behov av växtförökningsmaterial av arter eller grödor för vilka grödgrupp och kategori saknas i OXS, samt av arter och grödor som inte finns i databasen, gäller generellt undantag även för dessa.

För att göra det tydligt för odlarna fattar vi även beslut om vilka grödor, arter eller sorter och grödgrupper som omfattas av kategorin Individuellt undantag.

Regler

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.6 i förordning (EU) 2018/848¹ ska myndigheterna i medlemsstaterna i upprätta en officiell förteckning över arter, underarter och sorter som finns i tillräcklig mängd och där inga undantag får godkännas med undantag för om det är motiverat att använda icke-ekologiskt växtförökningsmaterial inom forskning, i tester i småskaliga fältförsök, för produktinnovation eller i syfte att bevara sorter. I beslutet avser detta kategorin Inget undantag

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.7 i samma förordning ska myndigheterna i medlemsstaterna årligen bevilja ett allmänt godkännande till alla berörda aktörer för användning av bland annat en viss art eller underart om ingen sort är registrerad i den databas som avses i artikel 26.1 eller i det system som avses i artikel 26.2 a. I beslutet avser detta kategorin Generellt undantag.

Enligt bilaga II del I punkt 1.8.5.8 i samma förordning får inte behöriga myndigheter godkänna användning av icke-ekologiska fröplantor när det är fråga

---

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/848 av den 30 maj 2018 om ekologisk produktion och märkning av ekologiska produkter och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 834/2007.

om fröplantor av arter som har en produktionscykel som avslutas under en odlingsäsong och som omfattar allt från omplanteringen av fröplantan till den första skörden av produkten. I beslutet ingår dessa fröplantor i kategorin Inget undantag.

Enligt bilaga II del I punkt 1.3.a i samma förordning måste ekologiskt frö användas vid produktion av groddar, skott och krasse och där grodden enbart livnär sig på de näringsreserver som finns i fröna, och drivs genom att fukta fröna i klart vatten. I beslutet ingår dessa fröer i kategorin Inget undantag.

Av 2. kap. 6 § Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2021:47) om ekologisk produktion framgår bland annat att Jordbruksverket årligen beslutar att dela in växtförökningsmaterial på grödgruppsnivå i kategorierna ”Inget undantag”, ”Individuellt undantag” och ”Generellt undantag”.

Av 2 kap. 10 a och 11 §§ i samma föreskrifter framgår att individuellt och generellt undantag inte gäller för användning av icke-ekologiskt vegetativt förökningsmaterial för

- växter med kortare kulturtid än ett år som förökas vegetativt genom sticklingar om sticklingarna odlats ekologiskt kortare tid än en växtsäsong när det gäller frilandsodling eller för växthusodling kortare tid än växtens kulturtid,
- växter med längre kulturtid än ett år om skörden säljs som ekologisk samma kalenderår som växten planteras, eller
- odling av snittblommor från blomsterlökar.

I beslutet ingår dessa växter i kategorin Inget undantag.

Kontrollorganet får, om det finns särskilda skäl, ge individuellt undantag från de särskilda reglerna för vegetativt förökningsmaterial. Jordbruksverket kan, om det finns särskilda skäl, ge ett generellt undantag från dessa regler.

Övriga upplysningar

Kategorierna ”Inget undantag”, ”Individuellt undantag” och ”Generellt undantag” anges också i OXS.

För grödgrupper som anges som grödgrupper med sortkrav ska odlarna använda ekologiskt växtförökningsmaterial av de sorter som är tillgängliga i den aktuella gruppen vid så-, sätt- eller planteringsdatum.

Ansökan om undantag görs i OXS.

Särskilda begränsningar för kategorin Generellt undantag

Generellt undantag gäller inte för

- växter med kortare kulturtid än ett år som förökas vegetativt genom sticklingar om sticklingarna odlats ekologiskt kortare tid än en växtsäsong när det gäller frilandsodling eller för växthusodling kortare tid än växtens kulturtid,
- växter med längre kulturtid än ett år om skörden säljs som ekologisk samma kalenderår som växten planteras, eller
- odling av snittblommor från blomsterlökar, samt
- frö för groddning, och
- icke ekologiska fröplantor.

I detta ärende har avdelningschefen Rikhard Dahl beslutat. Anne-Charlott Franzén har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också verksjuristen Stina Fritjofsson deltagit.

Rikhard Dahl

Anne-Charlott Franzén

Beslutet har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Bilagor

1. Inget undantag och Individuellt undantag för lantbruksgrödor år 2025,
2. Inget undantag och Individuellt undantag för trädgårdsgrödor och plantor år 2025, och,
3. Generellt undantag år 2025.